



Miljø- og
Fødevareministeriet
Miljøstyrelsen

**VVM-tilladelse
til 400 kV
luftledningsforbindelse
Kassø-Frøslev i
Aabenraa Kommune**

Indhold

1.	VVM-tilladelse til etablering af 400 kV luftledningsforbindelse Kassø-Frøslev	5
1.1	Indledning	5
1.2	Baggrund	5
1.3	Beskrivelse af projektet	5
2.	Vilkår for tilladelsen	7
2.1	Vilkår i VVM-tilladelsen	7
2.2	Afværgeforanstaltninger	9
3.	Begrundelse for afgørelsen	14
4.	Offentliggørelse	16
5.	Klage	17

BILAGSOVERSIGT

Bilag 1 Sammenfattende redegørelse med tilhørende bilag 1 og 2

1. VVM-tilladelse til etablering af 400 kV luftledningsforbindelse Kassø-Frøslev

1.1 Indledning

Hermed meddeles Energinet.dk (herefter Energinet) VVM-tilladelse til etablering af 400 kV luftledningsforbindelse Kassø-Frøslev i Aabenraa Kommune. Projektet omfatter etablering af ca. 30 km ny 400 kV luftledning, nedtagning af ca. 40 km 220 kV luftledning og udvidelse af Transformerstation Kassø.

Tilladelsen er meddelt i henhold til § 7 (Offentliggørelse af afgørelse om og tilladelser til VVM-pligtige anlæg) i Miljø- og Fødevarerministeriets bekendtgørelse nr. 957 af 27. juni 2016 om vurdering af visse offentlige og private anlægs virkning på miljøet (VVM) i medfør af lov om planlægning.

Miljøstyrelsen træffer afgørelse i sagen, jvf. § 11 stk. 1, nr. 2 i VVM-bekendtgørelsen, som angiver at Miljøstyrelsen er myndighed for Energinets projekter. Afgørelsen træffes på baggrund af den offentliggjorte Miljørapport med VVM-redegørelse og miljøvurdering, de indkomne høringssvar samt eventuelle udtalelser til den sammenfattende redegørelse fra Aabenraa Kommune.

1.2 Baggrund

Projektets formål er, at understøtte udbygningen med vedvarende energi og den grønne omstilling i Danmark og Europa. Når andelen af vedvarende energi stiger, øges behovet for at kunne udveksle energi med udlandet. Dette projekt øger muligheden for at udveksle energi med Tyskland og er af EU-kommissionen vurderet som vigtigt for at kunne understøtte et velfungerende integreret energimarked.

D 1. februar 2017 godkendte Energi- Forsynings og Klimaministeren projektet efter § 4 i Lov om Energinet.dk. Herved godkendte ministeren, at der er tilstrækkeligt behov for projektet, til at det skal gennemføres.

Projektet er således en væsentlig statslig og samfundsmæssig interesse at få gennemført. Projektet kan kun gennemføres efter at det nødvendige plangrundlag er tilvejebragt. Aabenraa Kommune vedtog Kommuneplantillæg nr. 1 – Luftledningsforbindelse mellem Kassø og Frøslev, Kommuneplantillæg nr. 2 – Teknisk anlæg ved Kassø og Lokalplan 103 – Højspændingsstation ved Kassø for projektet d. 30. august 2017.

1.3 Beskrivelse af projektet

Projektet omfatter etablering af ca. 30 km ny 400 kV luftledning, nedtagning af ca. 40 km 220 kV luftledning og udvidelse af Transformerstation Kassø.

Den nye luftledningsforbindelse vil bære to 400 kV-systemer, som er ophængt på master. Masterne vil have en gennemsnitlig indbyrdes afstand på 300 m, men dette vil variere afhængigt af de konkrete forhold.

Anlægsarbejdet for luftledningsanlægget består i at lave mastefundamenter, opstille master og trække ledninger mellem masterne. Anlægsarbejdet kræver tunge maskiner, som f.eks. en rambuk der rammer pælen til masten ned, kraner og lifte der rejser masten samt lastbiler der kan transportere den ca. 50 tons tunge mast frem til dens endelige placering.

Forud for anlægsarbejde skal der gennemføres geotekniske borer og ryddes arealer, som kan bruges til depot- og arbejdsarealer samt til arbejdsveje til transport af materiel og maskiner. Anlægsarbejdet forventes gennemført i 2019, med enkelte forberedende arbejder i 2018. Der kan etableres omkring 20 master om måneden, hvilket svarer til en strækning på 5-6 km.

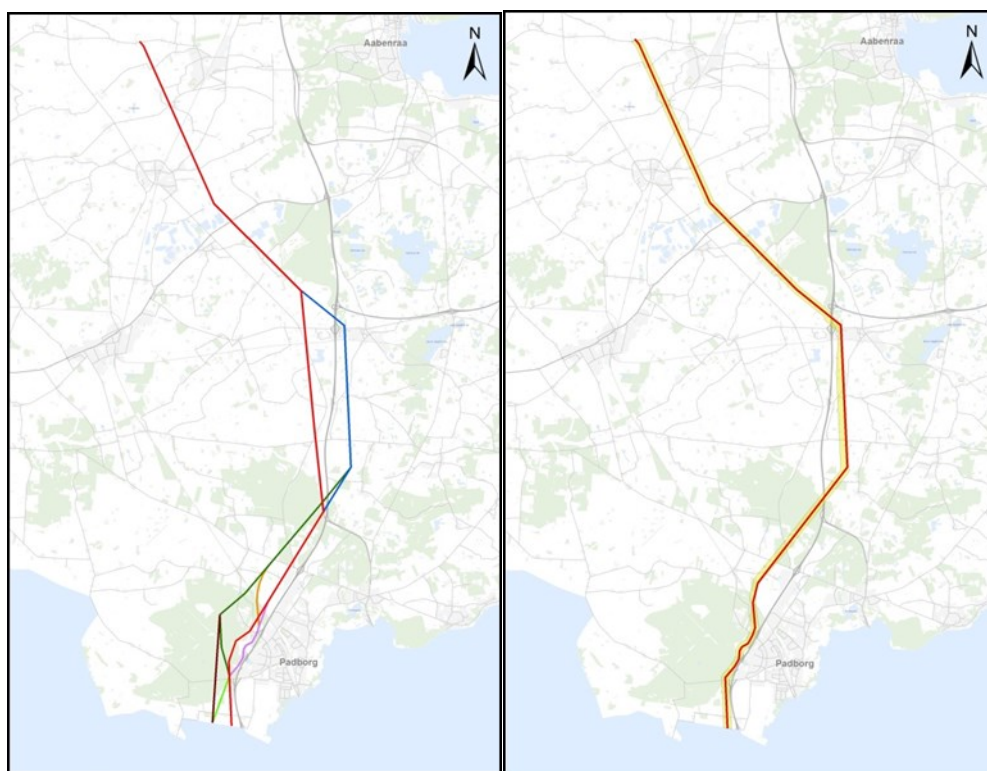
Når 400 kV-luftledningsanlægget er opsat og i drift i sommeren/efteråret 2020, vil den eksisterende 220 kV-forbindelse blive fjernet. Selve nedtagningen forventes at ske i perioden fra idriftsættelse af den nye 400 kV-ledning og frem til sommeren 2021. Nedtagningen forventes at tage ½-1 år.

Masterne på strækningen mellem Ensted og Kliplev bærer udover 220 kV systemet også et 150 kV system og fjernes først i 2025. Dette skyldes, at 150 kV ledningen udgør den primære forsyning til Flensborg, og der er truffet aftale med Stadtwerke Flensborg (den ansvarlige el-leverandør i Flensborg) om, at ledningen mellem Ensted og Kliplev skal være i drift frem til 2025.

Transformerstation Kassø skal udvides med ca. 2 ha. På arealet skal der opstilles en række nye tekniske installationer, ligesom der vil ske ombygninger og opførelse af en ny teknikbygning. Arbejdet forventes at ske i perioden fra slutningen af 2017 til midten af 2019.

Der er undersøgt syv forslag (Variant A-G) til placering af den nye 400 kV-luftledningsforbindelse på strækningen mellem transformerstation Kassø – og den dansk-tyske grænse ved Frøslev.

Efter gennemførelse af den offentlige høring fra den 3. marts 2017 til den 28. april 2017 er den endelige linjeføring blevet fastlagt – se figur 1.



Figur 1: Til venstre ses de syv ligeværdige forslag til linjeføringer som var i offentlig høring. Til højre ses den forventede placering af linjeføring (markeret med rødt) indenfor etableringsbæltet (markeret med gult) som der gives VVM-tilladelse til. Mindre justeringer af linjeføringen indenfor etableringsbæltet er mulige inden for rammerne af denne VVM-tilladelse.

2. Vilkår for tilladelsen

VVM-tilladelsen meddeles på baggrund af:

Miljørapport med VVM-redegørelse og miljøvurdering for 400 kV luftledningsforbindelse Kassø-Frøslev

Sammenfattende redegørelse for 400 kV luftledningsforbindelse Kassø-Frøslev

Kommuneplantillæg nr. 1 – Luftledningsforbindelse mellem Kassø og Frøslev. Vedtaget 30. august 2017

Kommuneplantillæg nr. 2 – Teknisk anlæg ved Kassø. Vedtaget 30. august 2017

Lokalplan 103 – Højspændingsstation ved Kassø. Vedtaget 30. august 2017

Den 400 kV store luftledningsforbindelse Kassø-Frøslev skal etableres inden for de fysiske og miljømæssige rammer og forudsætninger, som fremgår af VVM-redegørelsen. Da den offentliggjorte VVM-redegørelse indeholder flere *ligeværdige* mulige linjeføringer med dertil hørende afværgeforanstaltninger indbygget som en del af det endelige projekt, fremgår de afværgeforudsætninger som er gældende for den endelige linjeføring inkl. 300 meters etableringsbælte i denne VVM-tilladelses afsnit 2.1 Afværgeforanstaltninger.

Projektet skal desuden overholde den til enhver tid gældende øvrige lovgivning.

2.1 Vilkår i VVM-tilladelsen

- a) Anlægget skal etableres inden for de fysiske og miljømæssige rammer og forudsætninger, som er angivet i Miljørapporten med VVM-redegørelse og miljøvurdering. Herunder gennemførelse af de afværgeforanstaltninger som er indarbejdet som projektilpasninger.
- b) På strækningen mellem Tøndervej og jernbanen skal luftledningsforbindelsen placeres så langt væk fra Fårhus og med så få knæk på strækningen som det er muligt, indenfor det etableringsbælte som fremgår af figur 1 i denne tilladelse.
- c) Ved kørsel i § 3 områder der indeholder moser skal der lægges køreplader, som fordeler trykket fra de tunge køretøjer. Alternativt kan anvendes køretøjer, der er forsynet med brede gummihjul eller bæltekøretøjer beregnet til kørsel på meget blød bund.
- d) Placering af master i § 3 beskyttede områder skal så vidt muligt undgås.
- e) Der må ikke placeres master på lokalitet 20 (mose ved Vilsbæk Mark), 26 (mose i Bommerlund Plantage), 33 (Frøslev Lyngpolde) og 36 (dige syd for Frøslev plantage). Hvis det ikke kan undgås at placere master på disse lokaliteter, skal placeringen af masterne aftales med Miljøstyrelsen inden anlæggelsen påbegyndes.
- f) Hvis der placeres master inden for lokalitet 15 (overdrev nord for Klipleve) må ikke ske på voksesteder for alm. mælkeurt. Inden en evt. placering af master på lokalitet 15 skal der gennemføres detailkortlægning af voksesteder for alm. mælkeurt. Miljøstyrelsen skal orienteres om resultatet af detailkortlægningen og masteplacering i god tid inden opstillingen påbegyndes.

- g) Kørsel i forbindelse med trækning af ledninger, fældning af vedplanter samt etablering af arbejdsarealer og arbejdsveje i det meget våde område langs vandløbet på lokalitet 14(eng vest for E45 ved udfletning til Klipleve) skal minimeres. Hvis det ikke kan undgås, skal der udlægges køreplader, som fordeler trykket fra de tunge køretøjer. Alternativt kan anvendes køretøjer, der er forsynet med brede gummihjul eller bæltekøretøjer beregnet til kørsel på meget blød bund..
- h) Ledninger ved lokalitet 20(moseområde Vilsbæk Mark) og lokalitet 26 (mose i Bommerlund) skal skydes eller manuelt føres over områderne.
- i) Hvis det fravælges at skyde ledningen over Frøslev Lyngpolde(lokalitet 33), skal Miljøstyrelsen i god tid inden anlægsarbejdet igangsættes orienteres om indholdet af detailkortlægningen af de økologiske funktionalitet for markfirben, for at sikre at anlægsarbejdet ikke gennemføres i de områder der er egnet til firben.
- j) Anlægsarbejderne indenfor lokaliteterne 2, 3, 4, 6, 7, 8, 8b, 9, 12, 17, 20, 23, 26, 27, 31, 32 og 43 skal, hvis de sker inden for paddernes vandringsperiode(medio februar til medio april og fra ultima juni til ultimo september), ske med afværgende eller kompenserende tiltag som sikre at den økologiske funktionalitet opretholdes..
- k) Ved fældning af træer (arealet med ældre ege i Frøslev Plantage) skal det sikres, at levesteder for flagermus ikke ødelægges og den økologiske funktionalitet sikres, evt. ved brug af afværgeforanstaltninger. Hule træer må ikke fældes i perioden 1. november til 31. august.
- l) Nedtagningen af luftledningen mellem Ensted og Klipleve skal ske via følgende adgange:
 Mast nr.65 på lokalitet 2 skal tilgås via vej og dyrket mark nord og øst for lokaliteten.
 Mast nr. 63A og 63 skal tilgås fra kørefast vej fra henholdsvis nord og syd for lokalitet 3.
 Mast nr. 58 skal tilgås fra kørefast vej og græsland fra syd.
 Mast nr. 56 skal tilgås nord fra via en markvej.
 Mast nr. 55 skal tilgås via engen mod øst.
 Adgang til mastefod nr. 53 og 54 skal ske via en mindre vej fra øst.
 Adgang til mast nr. 51 ske via vej fra øst.
 Mast nr. 48 på lokalitet 9 står i udkanten af en hestegræsset mose. Adgang skal ske fra vest via dyrket mark.
 Mast nr. 52 skal tilgås fra vejen.
 Masten på lokalitet 20 skal tilgås langs den østlige side af Gejl Å, hvor jorden er relativt fast el. fra nord via dyrket mark.
 Masten på lokalitet 43 skal tilgås fra nord via plantage eller dyrket mark.
- m) Den endelige placering af legepladsen ved Kårdermosen i Frøslev Plantage skal aftales med Naturstyrelsen, Sønderjylland.
- n) Hvis der fældes fredskov skal evt. erstatningsskov aftales med Miljøstyrelsen, Syddanmark.
- o) Hvis der etableres en arbejdsplads i umiddelbar nærhed af et vandløb eller søer, skal det sikres, at der ikke sker en øget okkerpåvirkning eller udledes en øget mængde vand, sediment, partikler (sand, grus m.m.) eller miljøfremmede stoffer fra arbejdspladsen til naturtypen i et omfang som forringer tilstand eller umuliggør målopfyldelse.
- p) Såfremt vandløb krydses i forbindelse med kørsel til arbejdsplads eller trækning af for-line, skal det sikres, at vandløbets brinker og bund ikke påvirkes, hvis dette ikke er muligt skal for-linen skydes eller manuelt føres over vandløb.

2.2 Afværgeforanstaltninger

Følgende afværgeforanstaltninger er indarbejdet som projektforsudsætninger i enten anlægsdrifts- eller demonteringsfaserne:

Landskab

1. Masterne vil så vidt muligt blive placeret med ensartet afstand for at mindske den visuelle påvirkning
2. På strækningen mellem Klipleve og Bommerlund, hvor 400 kV ledningen etableres parallelt med en 150 kV ledning tilstræbes det, at masternes rytme er ensartet
3. Lokalplan 103 – Højspændingsstation ved Kassø” indeholder bestemmelser for etablering af beplantning omkring Station Kassø. Disse vil blive fulgt for at afskærme indsynet til stationen.

Friluftsliv

4. Naturlegepladsen ved Kådnermose i Frøslev Plantage flyttes til en ny placering. Naturstyrelsen, som ejer skoven, har tilkendegivet, at en ny mulig placering er et område lige nord for Kådnermose i nærheden af de eksisterende toiletfaciliteter og parkeringsplads.

Kulturhistorie og arkæologisk kulturarv

5. Så vidt muligt undgås at opstille master inden for det udpegede kulturmiljø omkring Hærvejen (to krydsninger, vest for Årtoft Plantage og sydenden af Bommerlund Plantage, jf. figur 12-3 i Miljørapporten.
6. Der vil ikke blive etableret midlertidigt arbejdsareal eller adgangsvej inden for fredningen af Oksevejen (krydses vest for Årtoft Plantage). Masterne og deres fundament vil også blive etableret uden for fredningen
7. Anlægsarbejdet vil ikke berøre fredede fortidsminder direkte og så vidt muligt heller ikke deres beskyttelseslinjer
8. Der vil ikke blive etableret master og mastefundamenter på fortidsminder eller inden for beskyttelseslinjen omkring dem. Ledningsovertræk hen over beskyttelseslinjen kan dog forekomme.
9. Diger der berøres af det midlertidige anlægsarbejde vil efterfølgende blive reetableret. Museum Sønderjylland vil få mulighed for at registrere og undersøge diget, inden det berøres samt overvåge genopbygningen af det.
10. 10.Hvor Museum Sønderjylland finder det nødvendigt, vil der blive foretaget arkæologiske forundersøgelser ved de enkelte mastelokaliteter, før de egentlige arbejder ved masterne bliver igangsat.
11. Museum Sønderjylland vil blive inddraget, inden anlægsarbejde i kulturarvsarealer påbegyndes. Museet vil desuden ved behov få mulighed for at overvåge anlægsarbejdet her.

Vandmiljø

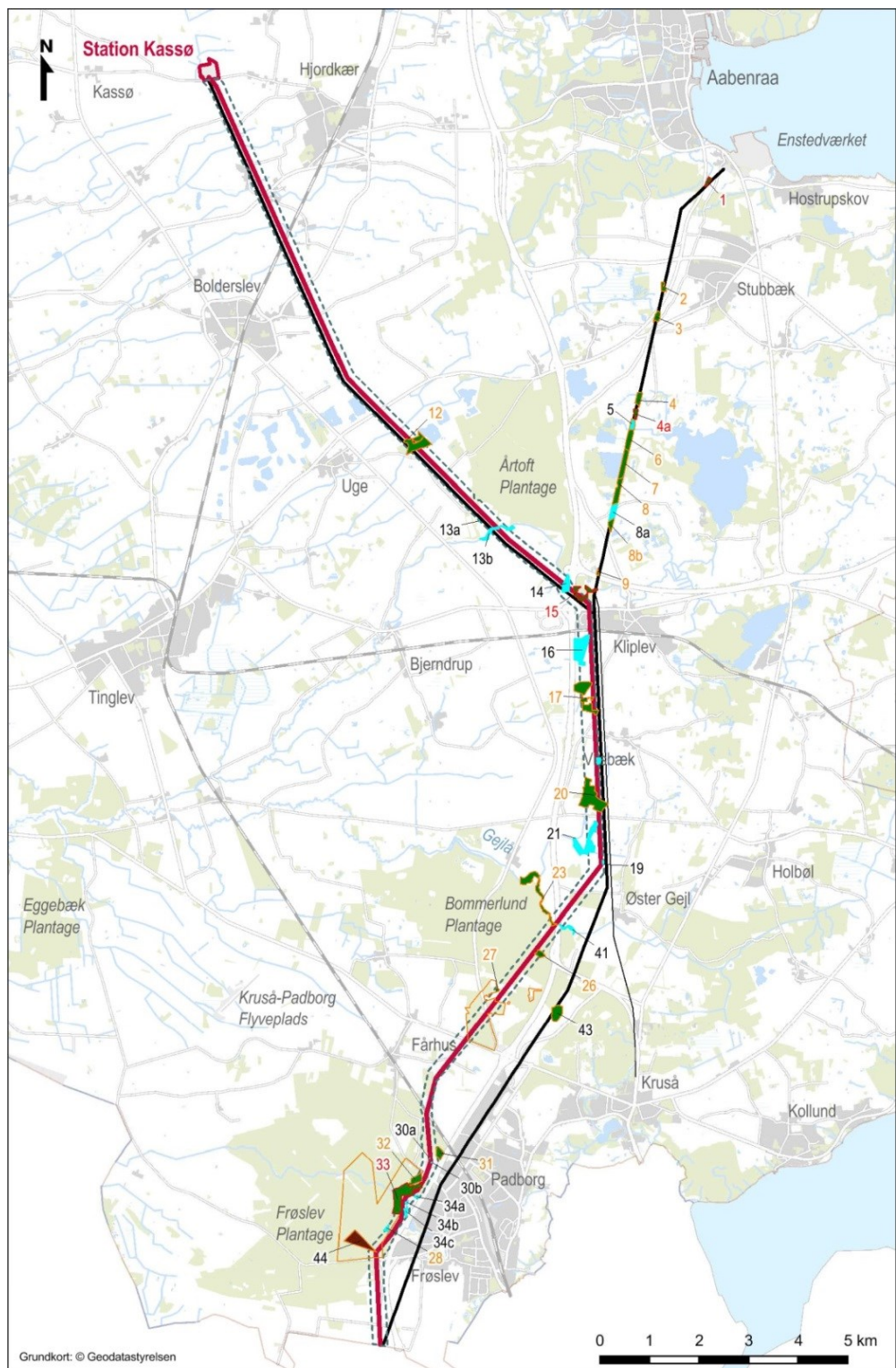
12. Spild fra entreprenørmaskiner søges undgået og entreprenøren skal udarbejde en beredskabsplan til håndtering af evt. spild af olieholdige og andre miljøfremmede stoffer
13. Det sikres, at der ikke udledes en øget mængde vand, sediment, partikler (sand, grus m.m.) eller miljøfremmede stoffer fra arbejdsarealer til vandløb i et omfang, som forringer tilstanden eller umuliggør målopfyldelse
14. Ved krydsning af vandløb i forbindelse med kørsel til arbejdsplads eller trækning af forline sikres det, at vandløbet og dets brinker påvirkes mindst muligt, f.eks. ved etablering af midlertidig overkørsel over vandløbet eller ved at skyde for-linen over. Ved eventuelle påvirkninger reetableres vandløbet og dets brinker, når arbejdsvejen fjernes. Vandgenemstrømningen opretholdes gennem hele anlægsfasen, og det sikres, at der ikke sker

udskylning af sediment med jord, grus etc. og miljøfremmede stoffer fra arbejdspladser i et omfang, som forringer vandløbenes tilstand eller umuliggør målopfyldelse, både ved master og Station Kassø. Herudover kontaktes Aabenraa Kommune for en vurdering af, om der kræves tilladelse fra vandløbsloven til krydsning af vandløb.

Natur

15. For at modvirke tab af § 3-natur foretages kompenserende foranstaltninger, hvis der sker inddragelse af § 3-natur til mastefundamenter. Aabenraa Kommune angiver i § 3-dispensationerne hvilke afværgeforanstaltninger, der stilles som vilkår.
16. Traktose i § 3-områder søges undgået. Efter aftale med myndighederne kan dette ske ved at anlægge arbejdsveje og arbejdsarealer ved brug af køreplader, der fordeler trykket. Alternativt kan anvendes køretøjer, der er forsynet med brede gummi-hjul/bæltekøretøjer beregnet til kørsel på meget blød bund
17. Det søges så vidt muligt undgået at placere master på lokalitet 20 (mose ved Vilsbæk Mark), 26 (mose i Bommerlund Plantage), 33 (Frøslev Lyngpolde) og 36 (dige syd for Frøslev plantage) samt på voksested for mælkeurt inden for lokalitet 15 (natureng nord for Klipleve). Hvis det ikke kan undgås at placere en mast på lokalitet 15, vil der blive gennemført detailkortlægning af voksested for mælkeurt inden opsætning af mast
18. Kørsel i forbindelse med trækning af ledninger, fældning af vedplanter samt etablering af arbejdsarealer og arbejdsveje vil så vidt muligt blive undgået på lokalitet 20 (mose ved Vilsbæk Mark) og 26 (mose i Bommerlund Plantage)
19. I § 3-lokaliteter fjernes materialet efter periodevis fældning og beskæring af vedplanter i driftsfasen
20. Ved opgravning af mastefundament i § 3-områder fyldes hullet op med jord, der har et lavt indhold af organisk materiale (som f.eks. mineraljord). I moser med tørvejord vil fundamentene så vidt muligt blive efterladt i jorden for at undgå risiko for forstyrrelser, forurening og dræning. Hvis der ikke kan laves aftale med lodsejer om dette, udarbejder Energinet en detaljeret arbejdsplan for fjernelsen, så det sker så skånsomt som muligt. Planen sendes til godkendelse hos Miljøstyrelsen og Aabenraa Kommune, inden arbejdet sættes i gang
21. Ved fældning af fredskov etableres der erstatningsskov efter nærmere aftale med Miljøstyrelsen.
22. Det søges undgået at placere arbejdsarealer inden for områder med ældre løvtræer. Konkret drejer det sig om et areal med ældre ege i Frøslev Plantage, ca. 200 m nord for Pluskærvej
23. Arbejde med nedtagning af eksisterende luftledninger i og omkring Hostrup Sø gennemføres uden for fuglenes yngleperiode, der er fra 15. marts til 15. juli.
24. Påvirkning af fugle i forbindelse med fældning af skov i Bommerlund Plantage og Frøslev Plantage vil blive søgt minimeret. Fældningen vil ske i vinterperioden, inden starten af fuglenes yngleperiode, formentlig i 2018/2019. Det præcise tidspunkt vil afhænge af aftalen med skovejer og skovejers entreprenør.
25. Forstyrrelse af fugle i forbindelse med anlægsarbejde i Bommerlund Plantage og Frøslev Plantage vil blive søgt minimeret. Da ynglefuglene er mest sårbare i den tidlige yngletid (marts-maj) vil de mest støjende og omfangsrige anlægsarbejder som ramning samt leverance og rejsning af mast ikke ske i denne periode.
26. For at sikre den økologiske funktionalitet for markfirben vil der inden der sker kørsel i forbindelse med trækning af ledninger i Frøslev Lyngpolde (lokalitet 33) blive lavet en detailkortlægning af lokaliteten, der sikrer at anlægsarbejdet ikke gennemføres inden for områder af den, der er egnet for markfirben. Alternativt vil ledningen skydes over lokaliteten, så påvirkningen undgås.
27. Hvis der findes markfirben på lokalitet 1 (overdrev syd for Enstedværket), 4a (overdrev nord for Hostrup Sø) eller 15 (overdrev nord for Klipleve), skal arbejdsveje og -pladser så vidt muligt placeres uden for egnede habitater for markfirben. Derudover opsættes paddehegn langs arbejdsveje og -pladser.

28. For at forhindre at padden går til under anlægsarbejdet og arbejder i forbindelse med nedtagning af den eksisterende linje, skal arbejderne foretages uden for paddernes vandringsperioder fra medio februar til medio april og fra ultimo juni til ultimo september. Dette gælder for lokaliteter langs luftledningen der tages ned: lokalitet 2 og 3 (moser vest for Stubbæk), 4 (mose nord for Hostrup Sø), 6, 7, 8 og 8b (moser omkring Hostrup Sø), 9 (mose nord for Kliplej), 43 (eng/mose i Padborg). Samt lokaliteter hvor den nye 400 kV luftledning opsættes: 12 (mose ved Uge Mark), 17 (eng nordvest for Vilsbæk), 20 (mose ved Vilsbæk Mark), 23 (eng langs Gejl Å), 26 (mose i Bommerlund Plantage), 27 (småmoser i den sydlige del af Bommerlund Plantage) 31 (mose øst for Frøslevlejren) og 32 (Kådnermose).
29. Hvis anlægsarbejdet sker inden for paddernes vandringsperiode, skal paddebestanden sikres på anden vis, f.eks. ved at etablere et eller flere paddevandhuller i eller i nærheden af lokaliteten eller ved opsætning af paddehegn langs arbejdsvejen og arbejdspladsen ved masten i perioden 1. oktober til 15. februar og lade dem stå indtil arbejdet er afsluttet
30. Hvis der skal fældes træer i det område der er vurderet at være egnet for flagermus (et areal med ældre ege i Frøslev Plantage, ca. 200 m nord for Pluskærvej) vil der blive gennemført egentlige detailkortlægninger af træerne med evt. lytninger efter flagermus, og derefter vil der blive gennemført de nødvendige afværgeforanstaltninger i samarbejde med Miljøstyrelsen.
31. Så vidt muligt vil ledninger skydes over lokalitet 20 (mose ved Vilsbæk Mark), for at undgå kørsel med bæltekøretøj på lokaliteten.
32. Nedtagningsarbejdet i habitatområde H84 Hostrup Sø, Assenholm Mose og Felsted Vestermark gennemføres om efteråret eller i vinterhalvåret, hvor vegetationen er mindst sårbar og kørsel foregår på køreplader eller med køretøjer beregnet til kørsel på meget blød bund. Herudover bliver retningslinjer vedrørende adgang til masterne fulgt.
33. Nedtagningsarbejdet i fuglebeskyttelsesområdet F58 Hostrup Sø, Assenholm Mose og Felsted Vestermark gennemføres uden for fuglenes yngleperiode 15. marts til 15. juli.



- Eksisterende 220 kV luftledning
- Eksisterende 150 kV luftledning
- - - Planlægningsbælte
- Linjeføring
- § 3-arealer
- § 3-arealer med særlige hensyn
- Lokaltet med ældre løvtræer egnet for flagermus
- 27 Lokaltet med hensyn til padder
- 4a Lokaltet med hensyn til markfirben

Figur 1 Beskyttede naturområder (§3-arealer) og mulige levesteder for særligt beskyttede arter (bilag IV-arter)

Støj og vibrationer

34. Der vil blive brugt en triplex-konfiguration på lederne og en optimal indbyrdes placering af fasernes systemer, for at reducere støjpåvirkningen

Luftforurening

35. Indkørsel til arbejdspladser placeres under hensyn til omkringliggende boliger mv.
36. Diffust støv i anlægsfasen minimeres ved, at der sker den nødvendige vanding og renholdelse, især i tørre og blæsende perioder.
37. Jordarbejde i anlægsfasen planlægges, så håndtering, oplagstid og flytning minimeres
38. Ved kørsel med lastbiler og entreprenørmaskiner på grusvej/jordarealer tæt på boliger påbydes reduktion af hastighed (25 km/t).

Grundvand og jordforurening

39. Oppumpet grundvand udledes over tilstødende arealer, til drængrøft eller recipient efter passende rensning som anvist i tilladelse til udledning fra Aabenraa Kommune.
40. Eventuel opgravning, håndtering, mellemdeponering og slutdeponering af forurenede jord vil ske i henhold til gældende regler og efter tilladelse fra Aabenraa Kommune.
41. Hvis der i forbindelse med anlægsarbejderne træffes arealer med ukendt forurening, vil anlægsarbejdet blive standset, og miljømyndighederne orienteres i henhold til gældende regler.
42. Der stilles krav til entreprenørens oplag af olie og kemikalier, herunder krav om spildbakker under olietanke, oplagring af kemikalier i særlige miljøcontainere og hindring af påkørsel. Det tilstræbes desuden, at mobile tanke flyttes så lidt som muligt, samt at entreprenørmaskiner og udstyr vedligeholdes, så brud på hydraulikslanger og lignende forhindres.
43. Der stilles krav til entreprenøren om, at der udarbejdes en beredskabsplan for projektet, så det står helt klart for alle, hvem der skal gøre hvad, og hvem der skal kontaktes i forbindelse med et evt. spild eller anden form for ulykke, således at der er et beredskab til begrænsning af forurening, såfremt der sker spild med forurening til følge.
44. Hvis der ved arbejder på eller nær forurenede arealer foretages grundvandssænkning, kan dette medvirke til en spredning af forureningen. Der foretages de nødvendige steds- og forureningsspecifikke foranstaltninger for at sikre, at forureningen ikke spredes.

3. Begrundelse for afgørelsen

Miljøstyrelsens afgørelse gives på baggrund af Miljørapporten med VVM-redegørelse og miljøvurdering for 400 kV luftledning Kassø-Frøslev.

Projektets formål er, at understøtte udbygningen med vedvarende energi og den grønne omstilling i Danmark og Europa. Når andelen af vedvarende energi stiger, øges behovet for at kunne udveksle energi med udlandet. Dette projekt øger muligheden for at udveksle energi med Tyskland og er af EU-kommissionen vurderet som vigtigt, for at kunne understøtte et velfungerende integreret energimarked.

Miljøstyrelsen giver hermed VVM-tilladelse til projektet.

Projektet har nogle væsentlige visuelle konsekvenser som ikke kan afværges, men valg af linjeføring sammenholdt med de gennemførte projektilpasninger vurderes, at kunne minimere de miljømæssige konsekvenser til et acceptabelt niveau.

Projektet vil ifølge Miljørapporten med VVM-redegørelse og miljøvurdering medføre følgende væsentlige påvirkninger:

En væsentlig påvirkning af Fårhus og dennes beboere samt landskabet omkring, som følge af den visuelle påvirkning fra luftledningen. Påvirkningen af Fårhus er minimeret ved at Aabenraa Kommune har indsnævret etableringsbæltet omkring Fårhus i Kommuneplantillæg nr. 1 – Luftledningsforbindelse mellem Kassø og Frøslev, så de dele af planlægningsbæltet der lå tættest på byen i forslaget til kommuneplantillæg tages væk. Påvirkningen er yderligere minimeret ved, at Miljøstyrelsen stiller vilkår om, at linjeføringen placeres så yderligt og med så få knæk i etableringsbæltet som muligt. Derved opnås i størst mulig afstand fra Fårhus og et visueltudtryk der er så roligt som muligt.

En væsentlig visuel påvirkning i Frøslev Plantage i de ryddede områder og i delområderne Kådnermose og Frøslev Lyngpolde som ligger i plantagen. Påvirkningen af Frøslev Plantage er minimeret ved at vælge en linjeføring, der ligger så yderligt i plantagens som muligt.

Det vurderes, at en væsentlig påvirkning af det udpegede kulturmiljø i Frøslev Plantage er mindsket mest muligt, idet den valgte linjeføring placeres yderligt i plantagen.

I løbet af VVM-processen har der været arbejdet med en lang række af alternative placeringer af luftledningen. I starten af processen var der udlagt to korridorer som efter 1. offentlighedsfase blev udvidet til et samlet projektområde. Herefter er der fravalgt en lang række af linjeføringer på grund af entydige negative påvirkninger i forhold til de eksisterende forhold, hvilket har ført til et større undersøgelsesområde med de i redegørelsen fremlagte mulige linjeføringer. Det har ikke været muligt at finde en linjeføring uden negative miljømæssige konsekvenser, men det er Miljøstyrelsens vurdering, at den endelige linjeføring der nu er valgt, er den der påvirker mindst muligt, uanset at den også medfører negative konsekvenser for mennesker og miljø. Det har i den forbindelse været lagt vægt på at finde en endelig linjeføring hvor færrest mulige borgere/ejendomme – i den givne situation – vil få en negativ påvirkning som de ikke har i forvejen.

For de boliger der bliver direkte berørt ved placering af master og får restriktioner på ejendommen eller ligger i umiddelbar nærhed af den endelige luftledning vil der være en negativ påvirkning. Efter VVM-tilladelse er givet og inden anlægsperioden sættes i gang vil der være forhandlinger mellem Energinet og den enkelte grundejer, bl.a. i forhold til præcis placering af forbindelsen og muligheden for økonomisk kompensation. Der ydes erstatninger efter den aftale der er indgået mellem Dansk Energi, Energinet.dk og SEGES(Landbrug og Fødevarer)

om erstatningsprincipper i Landsaftalen om el- og fiberanlæg på landbrugsjord, hvis formål er at sikre ens erstatningsaftaler, uanset hvor i landet et anlæg placeres.

Indenfor etableringsbæltet vil den endelige placering af linjeføringen kunne påvirke konkrete naturlokaliteter samt markfirben, padder, flagermus mv.. I projektet er der derfor beskrevet en række afværgeforanstaltninger, hvis formål er at mindske påvirkningen således, at den ikke er væsentlig. Da afværgeforanstaltningerne er indarbejdet i projektet, skal projektet udføres som beskrevet. Der er dog også Miljøstyrelsens vurdering, at det er nødvendigt at fastsætte en række vilkår inden for dette område for at sikre brugen af den afværge som beskytter mest muligt eller for at sikre en påvirkning helt undgået, da den ellers vil være væsentlig, hvilket fx gælder for lokaliteterne 20, 26, 31, 32, og 33.

Projektet medfører også nedtagning af de eksisterende luftledninger mellem Ensted og grænsen, som vil medføre en positiv påvirkning på landskabet, og virksomhederne i industriområdet i Padborg vil ikke længere være begrænset i deres brug af arealerne under luftledningerne.

Miljørapporten med VVM-redegørelse og miljøvurdering viser, at projektet ikke vil forhindre, at der kan opnås gunstig bevaringsstatus for udpegningsgrundlaget for Natura 2000-område nr. 97 Frøslev Mose som omfatter habitatområde nr. 87 og fuglebeskyttelsesområde nr. 80 og er beliggende ca. 2 km øst for den valgte linjeføring. Det samme gælder for Natura 2000-område nr. 95 Hostrup Sø, Assenholm Mose og Felsted Vestermark som omfatter habitatområde nr. 84 og fuglebeskyttelsesområde nr. 58 og som krydses af et eksisterende ledningsanlæg, som nedtages i forbindelse med projektet.

En påvirkning af øvrige Natura 2000-områder vurderes ligeledes at kunne udelukkes.

I VVM-redegørelsen konkluderes det, at projektet med de beskrevne afværgeforanstaltninger ikke vil beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i habitatdirektivets bilag IV. Miljøstyrelsen har dog fundet det nødvendigt at fastsætte vilkår om, at der skal træffes konkrete aftaler med Miljøstyrelsen, hvis det eksempelvis ikke er muligt at gennemføre anlægsarbejdet udenfor paddernes vandringsperiode.

Samlet konklusion:

Det er Miljøstyrelsens samlede vurdering, at en 400 kV luftledningsforbindelse mellem Kassø og Frøslev i Aabenraa Kommune kan etableres inden for denne tilladelses etableringsbælte. Den samfundsmæssige betydning og positive nytte af forbindelsen er markant. Det er Miljøstyrelsens vurdering, at VVM-processen har ført til valget af den linjeføring der samlet set medfører mindst mulige påvirkninger af miljøet.

4. Offentliggørelse

VVM-tilladelse vil blive offentliggjort på Miljøstyrelsens hjemmeside (www.mst.dk) den 18. september 2017.

5. Klage

En VVM-tilladelse bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden for 3 år, efter at den er meddelt, jf. planlovens § 56, stk. 1.

Tilladelsen omfatter kun forholdet til planlovens VVM-regler. Der er ikke taget stilling til, om anlægget forudsætter tilladelse efter anden lovgivning.

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet af enhver med retlig interesse i sagens udfald samt af landsdækkende foreninger og organisationer, der som hovedformål har beskyttelsen af natur og miljø eller varetagelsen af væsentlige brugerinteresser inden for arealanvendelsen jf. planlovens §§ 58 c og 59 a.

Klagefristen er 4 uger fra afgørelsens offentlige bekendtgørelse på Miljøstyrelsens hjemmeside. Hvis du ønsker at klage skal dette ske via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016 niveau), jf. lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen. Gebyret tilbagebetales, hvis du får helt eller delvist medhold. Vejledning om klageregler og gebyrordning kan findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.nmkn.dk. Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Miljøstyrelsens afgørelse kan indbringes for domstolene inden 6 måneder fra afgørelsens offentlige bekendtgørelse.

En klage har som udgangspunkt ikke opsættende virkning, men Miljø- og Fødevareklagenævnet kan i medfør af planlovens § 60, stk. 3 beslutte, at tilladelsen ikke må udnyttes. Endvidere kan nævnet påbyde, at eventuelt igangsatte bygge- og anlægsarbejder standses.

VVM-tilladelse

400 kV luftledningsforbindelse Kassø-Frøslev



Miljøstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København Ø

www.mst.dk